

LTO Noord Friesland

Samen doen. Voor ons allemaal.

De provincie Friesland staat voor veel uitdagingen. Er moeten keuzes worden gemaakt op het gebied van stikstof, water, biodiversiteit, klimaat en veel meer. Boeren en tuinders staan er klaar voor om de uitdagingen aan te gaan. Of het nu gaat om emissiearme vloeren, het plaatsen van droogtestuwen, kruidenrijke akkerranden of zonnepanelen op daken. Voor veel van de uitdagingen hebben boeren en tuinders de oplossingen. Hiervoor hebben ze wel de ruimte nodig. En soms een klein steuntje in de rug. Met dit verkiezingspamflet doen wij een aantal voorstellen en suggesties voor uw verkiezingsprogramma. We reiken de hand om het de komende jaren samen te doen. Dat is goed voor boeren en tuinders. En dat is goed voor ons allemaal.

Stikstof en natuur

De agrarische sector staat onder grote druk door het stikstofbeleid. De sector is bereid om haar bijdrage te leveren aan een verdere reductie van stikstof, maar dan moet er wel perspectief zijn. Dat perspectief ontbreekt momenteel. De aanpassingen die van de sector worden gevraagd kunnen niet zonder goed flankerend beleid van de provincie Friesland.

Kritische depositiewaarde

De kritische depositiewaarde is een indicator van de maximaal toelaatbare milieudruk per eenheid van oppervlakte of volume die een bepaald habitatype of leefgebied theoretisch kan verdragen. De kritische depositiewaarde hangt als een molensteen om de nek van de sector. Het gaat om de goede staat van instandhouding van de natuur en dat is wat anders dan het halen van de KDW. De KDW is een indicator, maar geen doel op zich. De aanpak van het stikstofvraagstuk zal vorm moeten krijgen via een gebiedsgerichte benadering waarbij draagvlak van de landbouw onmisbaar is.

Verzilting en droogte

Mede door toedoen van de klimaatverandering treedt er steeds meer verdroging en verzilting op in Noord-Nederland. Dit is nu al een grote uitdaging voor de akkerbouwers het noorden van Fryslân. Diverse plannen liggen voor om de dijk door te steken en zout water binnen te laten. Het is duidelijk dat dit extra risico's met zich meebrengt als het gaat om verzilting van landbouwgronden. De inzet van LTO Noord is om de harde zoet-zout-scheiding langs de kust te behouden en behalve de grote zoet-zout overgang bij het Lauwersmeer, geen nieuwe overgangen ten behoeve van 'brakke natuur' binnendijks aan te leggen.

Energietransitie

Meer dan 42 procent van de hernieuwbare energie die op dit moment geproduceerd wordt in Nederland komt van de land- en tuinbouwsector. De agrarische sector kan hier een nog veel grotere rol in gaan spelen. Op agrarische bedrijven zijn er volop kansen voor de opwek van hernieuwbare energie met zon op de gebouwen, (kleine) windturbines en biomassa. Daarnaast speelt de bodem een belangrijke rol in de opslag van CO₂. Met slimme combinaties van vraag en aanbod kunnen we de potentie van landelijk gebied benutten om op een netwerkvriendelijke wijze de energietransitie te versnellen. Onderzoeken van opslagstechnieken vóór en achter de meter horen daar evengoed bij.

Veenweide

LTO Noord erkent de grote waarde van de Friese veenweide en de klimaatdoelstellingen die er voor het gebied gelden. We verwachten wel dat de veenweidevisie wordt uitgevoerd op een wijze, die ook toekomstperspectief voor de boeren in het gebied oplevert. De maatregelen in de visie staan ten dienste van het doel en zijn geen doel op zich.

Duurzaamheid en kleine windmolens

We willen toe naar een duurzame agrarische sector. We zijn al flink op weg als grootste producent van groene energie. Biomassa, wind- en zonne-energie bieden kansen; thermische warmte op termijn wellicht ook. Mest is eveneens een belangrijke energiebron. LTO Noord ziet dat de provincie schoorvoetend ruimte laat voor de plaatsing van kleine windmolens (met een ashoogte t/m 15m.). Tegelijkertijd merken wij dat in de praktijk van toestemming op gemeentelijk niveau problemen zijn met de procedures.

Geen zonnevelden op landbouwgrond

De energietransitie legt een nieuwe druk op het gebruik van agrarische grond en staat op gespannen voet met de ambities voor grondgebondenheid. Het is belangrijk dat landbouwgrond beschikbaar blijft voor de agrarische sector en dat we zuinig omgaan met de ruimte die we hebben. De ontwikkelvolgorde van de zonneladder moet volgtijdelijk nageleefd worden.

Faunaschade

Het is van belang dat er een goede balans is tussen economie en ecologie. Echter, de negatieve aspecten van het beschermen van soorten mag niet worden afgewenteld op individuele agrarische ondernemers. Faunaschade moet zoveel mogelijk worden vermeden en de provincie moet agrarische ondernemers de ruimte geven om preventief te handelen. Voor een aantal diersoorten, met name ganzen, is een forse reductie van de populatie noodzakelijk om de schade voor de landbouw naar een acceptabel niveau te krijgen. Daar waar schade niet voorkomen kan worden, moet er volledige vergoeding plaatsvinden van de geleden schade én de inspanningen die grondgebruikers nemen om de schade te beperken.

Het genereren van data over de omvang van de faunaschade is cruciaal voor het onderbouwen van beleid. Grondgebruikers aarzelen in melden van schade vanwege de drempels voor het aanvragen van een tegemoetkoming. Wij roepen de provincie dan ook op om voor de grauwe gans, de zwaan en het damhert te werken met een statiegeldregeling voor het behandelbedrag van 300 euro.

Landbouwstructuurversterking

Voortdurende aandacht voor landbouwstructuurversterking is belangrijk. Dit komt niet alleen de landbouwsector ten goede. Door een betere verkaveling wordt landbouwverkeer op de weg teruggebracht, kunnen wateropgaven gecombineerd worden en natuur gerealiseerd worden. Een investering in landbouwstructuurversterking heeft een positieve effect op de footprint van agrarische producten, koeien in de wei en de ambities voor grondgebondenheid van de melkveehouderij. Het succes van realisatie van maatschappelijke doelen (natuur en water) is vaak afhankelijk van de mate waarin agrariërs meerwaarde (verkaveling, ontsluiting, bedrijfslocatie et cetera) wordt geboden voor de ontwikkeling van hun bedrijf.

Toegankelijkheid van wegen

In Fryslân kennen wij nog steeds provinciale wegen waar landbouwverkeer op wordt geweerd. Het gaat vooral om rondwegen rond dorpen zoals bijvoorbeeld een dorp als Rottevalle. In de afgelopen jaren is er voor landbouwvoertuigen een hoop veranderd, denk aan rijbewijs, kentekenplicht en verhogen van de toegestane snelheid.

De boer als voedselproducent

Als landbouw zijn we onderdeel van de maatschappij, hebben wij het agrarisch cultuur landschap gevormd en vervullen we de belangrijke taak om te voorzien in de voedselvoorziening. Voor Nederland, maar ook ver buiten Nederland. Bijvoorbeeld door uitgangsmateriaal in de vorm van pootaardappelen te leveren aan landen in Noord Afrika. Nederland is mondiaal zeer belangrijk in de productie van voedsel, maar ook zeer gewaardeerd om de wijze waarop hier de agrarische productie plaatsvindt. Alle boeren werken met veel passie en plezier. Toch ervaren we soms een kloof tussen boeren en de maatschappij.

LTO
noord

LTO Noord Friesland

Concreet adviseren wij:

Stikstof en natuur

- Zet primair in op stikstofreductie via innovatie, waarbij boeren de ruimte krijgen.
- Behoud landbouwgrond voor de sector zodat we grondgebonden kunnen blijven.

Kritische depositiewaarde

- Laat de kritische depositiewaarde los om zo het stikstofvraagstuk gebiedsgericht en met draagvlak aan te pakken.

Verzilting en droogte

- Stel een zoetwaterstrategie op om zoetwater beter vast te houden en droogte en verzilting tegen te gaan.
- Zet in op het ophogen van land met slib om bodemdaling en vernatting tegen te gaan.

Energietransitie

- Vereenvoudig en versnel vergunningstrajecten voor de opwek van hernieuwbare energie op agrarische bedrijven.
- Pak als provincie meer regie op de netcongestie door de netwerkbeheerders een duidelijk advies te geven over provinciale prioriteiten.

Veenweide

- De invoering van een hoger waterpeil, alleen dáár waar het de continuïteit van de agrarische sector niet in gevaar brengt. Concreet 2: Zorg op voorhand voor flankerend beleid en een goede schaderegeling voor getroffen boeren met schade.

Duurzaamheid en kleine windmolens

- Zorg voor een eenvoudige toestemmingsprocedure voor kleine windmolens; zij zijn een goede aanvulling op zonne-energie en kennen weinig negatieve omgevingseffecten.

Geen zonnevelden op landbouwgrond

- Houd de zonnelader aan: eerst daken en restgronden vol. Alleen op landbouwgrond als een volwaardige combinatie met landbouw mogelijk is (meervoudig ruimtegebruik).

Faunaschade

- Vermijd faunaschade en geef ruimte aan ondernemers om faunaschade te voorkomen
- Geef een volledige schadevergoeding voor de geleden schade
- Zorg voor minder drempels bij de aanvraag van een schade vergoeding; zorg voor een statiegeldregeling voor het behandelbedrag

Landbouwstructuurversterking

- Investeer in landbouwstructuurverbetering en zorg voor een gebiedsgerichte aanpak.

Toegankelijkheid van wegen

- Zorg voor een heroverweging van die situaties waar landbouwverkeer op provinciale wegen wordt geweerd. Zeker ook daar waar landbouwverkeer nu op parallelwegen moet rijden met zwakkere verkeersdeelnemers zoals fietsers en waar het landbouwverkeer door woonkernen moet.

De boer als voedselproducent

- Goede landbouwgronden moeten worden behouden voor voedselproductie.
- Faciliteer het gesprek om de boer-burger verbinding weer aan te halen en we verwachten van de provincie waardering voor haar boeren voor de inspanningen die ze leveren.

**Achter de boer en tuinder.
Voor ons allemaal.**